

Naloga slovenskemu učiteljskemu društvu.

Sredstva, s katerim namerava slovensko učiteljsko društvo svoj namen doseči, zaznamovana so sicer že v dotičnih pravilih; vendar ne bode odveč, ako tu še bolj na tanko in na drobno obrisamo nalogo novemu društvu. Naj prvo pogledimo nazaj na kranjsko učiteljsko društvo, kaj je koristilo svojim družabnikom in šolstvu kranjskemu ali sploh slovenskemu. Izdalo je: 1. „Imenik ljudskih učiteljev na Kranjskem“ in 2. „Učiteljski koledar“ za leto 1871. Napravilo je bilo 3 občne svoje zборе, med katerimi sta se zlasti dva odlikovala, ker jima je bila pridružena lepa razstava učnih pomočkov i pri poslednjem zboru mična zabava. Učinilo je bilo društvo več prošenj na slavno vlado, ki so se po večem vgodno rešile. Napravljale so se v Ljubljani večerne zabave, posvetovalo se je v odborovih sejah o tej in uni stvari, ki bi vtegnila koristiti in je koristila društvu, učiteljstvu in šolstvu. To so torej hvalevredna djanja kranjskega učiteljsk. društva, ki se je sedaj razširilo v obče slovensko učiteljsko družbo.

Dasiravno je to društvo veliko storilo v pospeh šolstva, vendar smemo pričakovati, da bode slovensko učit. društvo še več dognalo i bolj pogumno napredovalo.

V prvi versti bode moralo na to delati, da skliče v prihodnjih velikih šolskih počitnicah „prvi občni zbor slovenskega učiteljskega društva in splošni zbor vseh slovenskih učiteljev“. Ta zbor mora biti velikansk in enak lanskemu hervaškemu učit. zboru. Priprave za to skupščino naj bi se kmali pričele.

Odbor slovenskega učiteljskega društva imeti bode mogel pogostoma seje, v katerih naj bi se posvetovali o zadevah, ki bi koristile splošnemu slovenskemu šolstvu. V ta namen naj se bi narejale potrebne prošnje na različne gosposke, da se odpravijo krivice, ki se godé šolstvu v narodnem obziru, da se zboljša materialni stan učiteljev, da se šole dobro vredé in z vsem potrebnim preskerbé. Prosila naj bi se razna nešolska društva, da se v djanji, s podporo spominjajo šol. Osnovali naj bi se znanstveni shodi, besede in zabave, katerih čisti donesek namenjen bi bil šolam. Vzbujala naj bi se pri občinstvu z besedo in pisanjem ljubezen do šolstva. S pomočjo slovenskega učiteljskega društva oživel naj bi izversten šolski časopis, ki bi 3 — 4krat na mesec izhajal, i pogumno branil pravice i koristi slovenskega šolstva in učiteljstva. Za taki posel in za izvršitev teh namér pa je treba delalnega in domoljubnega odbora. Takega naj bi se skazal odbor slovenskega učiteljskega društva v novi pričetni dobi, kar zaupljivo upamo.

L.